

Asia: VN/10314/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuntien itsensä järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen omistus säilyi kunnilla, jotka veloitettiin vuokraamaan nämä tilat hyvinvointialueille vuoden 2025 loppuun. Hyvinvointialueilla on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaika yhdellä vuodella.

Lausuttavana olevan hallituksen esityksen tavoitteena on mahdollistaa sote-uudistukseen tosiasiallisesti sisältyvien kiinteistöjärjestelyjen toteuttaminen ilman varainsiirtoveroseuraamuksia. Varainsiirtoverolakia muutettaisiin väliaikaisesti siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava, kun kunta tai niin sanottu vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleen hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai toimitilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet omistamalleen yhtiölle sen osakkeita vastaan. Esitys on kannatettava ja siirtymäaika 2030 loppuun riittävä.

Sote-uudistuslakien säätämisen yhteydessä valtiovarainvaliokunta piti lausunnossaan (VaVL 1/2021 vp) erikseen tärkeänä, ettei hoitorakennusten yhtiöittämisestä aiheutuisi tulo- eikä varainsiirtoveroseuraamuksia.

Kuopion kaupunki katsoo, että varainsiirtoverolain muutoksen on turvattava kunnille mahdollisuus järjestellä omistamansa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevat toimitilat tarkoituksenmukaisimmalla tavalla ja mahdollisimman vähäisin hallinnollisin lisärasituksin. Hallituksen esityksen sanamuoto rajaa mahdollisuuksia siirtää omistus olemassa olevaan kaupungin suoraan omista-maan yhtiöön. Lisäksi 43 a §:n ”yksin tai yhdessä toisen kunnan tai kuntayhtymän

kanssa omistamalleen osakeyhtiölle” rajaa pois omistusjärjestelyjen toteuttamisen kaupungin alakonserniin kuuluvalla 100 %:sti omistetulle tytäryhtiölle. Ongelmallisimmassa tapauksessa tämä voi johtaa lopullisen luovutuksensaajan varainsiirtoverovelvollisuuteen.

Varainsiirtoverolain muutosesityksen 43 a §:n 1 momentin 2)-kohdan mukaan verovapaus edellyttäisi mainittua käyttötarkoitusta koskevan vaatimuksen lisäksi, että kiinteistö on ollut pääasiallisesti tuollaisen toiminnan käytössä, jolloin pääasiallisuutta olisi arvioitava toimitiloina käytettyjen rakennusten pinta-alojen perusteella. Kuopion kaupunki toteaa, että kaikki kiinteistöt, joita käytetään sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluissa, tulisi yhtiöittämisjärjestelyissä vapauttaa varainsiirtoverosta, riippumatta muiden käytössä olevien tilojen osuudesta.

Elinkeinotuloverolain väliaikaiseen muuttamiseen liittyvästä esityksestä ovat muut lausunnonantajat nostaneet esiin ristiriidan voimassa olevan kuntalain 130 §:ään. Kuopion kaupunki on samaa mieltä siitä, että kyseinen ristiriita tulisi poistaa lisäämällä kuntalakiin määräaikainen pykälä varojen arvostamisesta kirjanpitoarvoon varainsiirtoverolain 43 a §:n mukaisissa tilanteissa.

Martikainen Marja-Leena
Kuopion kaupunki